

2020-ci il fevralın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə vətəndaşların seçki hüququnu pozan hərəkətlərdən (hərəkətsizliklərdən) və qərarlardan verilmiş şikayətlərin araşdırılması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü Bəxşeyiş Əsgərovun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 17 fevral 2020-ci il tarixli 242 sayılı müraciət üzrə

RƏYİ

Bakı şəhəri

20 fevral 2020-ci il

Mən, ekspert qrupunun üzvü Bəxşeyiş Əsgərov 2020-ci il fevralın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə 107 sayılı Qazax seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Göyüşov Ramil Vahid oğlunun həmin seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 13 fevral 2020-ci il tarixli 18/50 sayılı qərarını mübahisələndirməsinə, həmin qərarın ləğvi və seçki dairəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi barədə qərar qəbul olunmasına dair Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) daxil olmuş 17 fevral 2020-ci il tarixli 242 sayılı müraciətini nəzərdən keçirərək **m ü ə y y ə n e t d i m:**

Şikayət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsinin) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən ekspert qrupunun üzvü tərəfindən araşdırılaraq rəy verilmiş və komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Qeydə alınmış namizəd R.V.Göyüşov qanunla nəzərdə tutulmuş müddətdə 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 16, 17, 18, 25, 30, 33, 35 sayılı məntəqələrində baş vermiş qanun pozuntuları ilə bağlı 107 sayılı Qazax seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına müraciət etmiş, dairə seçki komissiyasının 18/50 sayılı qərarı ilə onun müraciəti əsassız hesab edilərək təmin olunmamışdır.

Dairə seçki komissiyasının mübahisələndirilən qərarı və digər sənədlər araşdırma materiallarına əlavə edilmişdir.

107 sayılı Qazax seçki dairəsinin dairə seçki komissiyası qərarını onunla əsaslandırılmışdır ki, yuxarıda qeyd edilən seçki məntəqələrində baş verməsi ehtimal olunan qanun pozuntuları ilə bağlı iddialar öz təsdiqini tapmadığından qeydə alınmış namizəd R.V.Göyüşovun müraciəti əsassız hesab edildiyindən təmin edilməmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyasına müraciətində o, səsvermə günü 107 sayılı Qazax seçki dairəsinin 1, 2, 4, 6, 8, 9, 12, 13, 17, 18, 25, 26, 29 və 33 sayılı seçki məntəqələrində məntəqə seçki komissiyası üzvləri tərəfindən müşahidənin aparılması üçün normal şəraitin yaradılmaması, məntəqə seçki komissiyası üzvləri tərəfindən müşahidə prosesinə maneçilik törədilməsi, səsvermə başlamazdan əvvəl seçki bülletenlərinin masanın üzərinə qoyulmaması, iki nəfərin bir kabinada səs verməsi, bir nəfərə iki bülleten verilməsi, seçki hüququ olmayan şəxslərin seçki məntəqəsinə daxil olması, seçki məntəqələri üzrə adları seçici siyahılarında olmayan şəxslərin səsvermədə iştirak etməsi və digər qanun pozuntularına yol verildiyini göstərərək bu pozuntuların araşdırılmasını, adları qeyd edilən məntəqələr üzrə səsvermənin nəticələrinin ləğv olunmasını və seçki dairəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsini xahiş etmişlər. Müraciətə səsvermə günü müxtəlif seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən 1 ədəd elektron məlumat daşıyıcısı və həmin seçki dairəsinə daxil olan seçki məntəqələrində tərtib olunması iddia edilən aktların və digər məlumat xarakterli materialların kserosurətləri əlavə edilmişdir.

Qeydə alınmış namizəd R.V.Göyüşovun araşdırmada və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında iştirak etmək və digər hüquqları izah edilmişdir.

Araşdırmanın tamlığı, hərtərəfliyi və obyektivliyi prinsipi əsas götürülərək səsvermə günü həmin seçki dairəsi ilə bağlı sosial şəbəkələrdə olan məlumatlar, seçki komissiyalarının seçkilərin yekununa dair protokol məlumatları və şikayətçilər tərəfindən araşdırmaya təqdim olunmuş sənədlər və videomateriallar, həmçinin dairə seçki komissiyasının mübahisələndirilən qərarı və digər sənədlər tədqiq edilmişdir. Təqdim olunmuş bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısına baxış keçirilərkən müəyyən edilmişdir ki, bu daşıyıcıda 107 sayılı Qazax seçki dairəsinin 1, 2, 3, 4, 9, 12, 13, 17, 18, 22, 25, 29 və 34 sayılı seçki məntəqələrindən görüntülər vardır.

Araşdırma zamanı 107 sayılı seçki dairəsi üzrə səsvermə günü ilə əlaqədar yayımlanan və şikayətçi tərəfindən təqdim olunmuş videomateriallara baxış keçirilməsi nəticəsində aydın olur ki, bu görüntülərdə həmin məntəqələrdə baş verməsi ehtimal olunan ayrı-ayrı prosedur pozuntuları əks olunmuşdur. Həmin videomateriallara keçirilmiş baxışdan və dairə seçki komissiyasından müxtəlif siyasi partiyaları təmsil edən müşahidəçilərdən, səlahiyyətli nümayəndə, vəkil edilmiş şəxs və adıçəkilən məntəqə seçki komissiyalarının üzvlərindən alınmış izahatlardan müəyyən edilmişdir ki, səsvermə günü 2 sayılı seçki məntəqəsi istisna olmaqla, mübahisələndirilən digər seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən qanun pozuntuları təsdiqini tapmamış, seçicilər sərbəst şəkildə səs verərək öz iradələrini ifadə etmiş, səsler qanunvericiliyin tələbinə uyğun olaraq hesablanmış, məntəqə seçki komissiyasının səsvermənin nəticələrinə dair yekun protokolu Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun tərtib olunaraq maraqlı seçki subyektlərinə verilmişdir və bu baxımdan dairə seçki komissiyası 2 sayılı seçki məntəqəsi istisna olmaqla, düzgün nəticəyə gəlmişdir.

Araşdırma nəticəsində 2 sayılı seçki məntəqəsində seçicilərin iradələrini sərbəst ifadə etmələrinə maneə yaradan qanun pozuntuları müəyyənləşdirilmişdir. Həmin qanun pozuntuları seçki qanunvericiliyinin tələblərinə görə məntəqə seçki komissiyalarında səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün əsas olduğundan 2 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır. Nəticələri etibarsız hesab edilməli olan seçki məntəqəsinin sayı seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən azını təşkil edir. Həmin seçki məntəqələrində seçici siyahılarında olan seçicilərin sayı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının 1/4-dən azını təşkil edir.

Belə ki, səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilməli olan seçki məntəqələrinin sayı 1, seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayı 37-dir.

Seçki Məcəlləsinin 170.2-ci maddəsində göstərilir ki, dairə seçki komissiyası və ya Mərkəzi Seçki Komissiyası birmandatlı seçki dairəsi üzrə aşağıdakı hallarda seçkiləri etibarsız sayır:

- 170.2.1. səsvermə keçirilməsi və ya səsvermənin nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi zamanı seçki dairəsi üzrə yol verilən qanun pozuntuları seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan vermədikdə;

- 170.2.2. birmandatlı seçki dairəsi üzrə səsvermə zamanı səsvermənin nəticələri etibarsız sayılmış seçki məntəqələrinin sayı həmin seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu təşkil etdikdə və ya ləğv edildikdə, o şərtlə ki, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etsin.

Göstərilənlərə əsasən müraciətin qismən təmin edilməsi, dairə seçki komissiyasının qərarının həmin seçki məntəqəsinə aid hissədə ləğv edilməsi, seçki dairəsinin 2 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci, 170-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi

Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü, 6-cı, 7-ci və 8-ci hissələrinə əsasən **r ə y ə g ə l d i m:**

1. 2020-ci il fevralın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə 107 sayılı Qazax seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Göyüşov Ramil Vahid oğlunun 17 fevral 2020-ci il tarixli 242 sayılı müraciəti qismən təmin edilsin.

2. 107 sayılı Qazax seçki dairəsinin 2 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilsin, həmin dairə seçki komissiyasının 13 fevral 2020-ci il tarixli 18/50 sayılı qərarı 2 sayılı seçki məntəqəsinə aid hissədə ləğv edilsin, qərar digər hissədə dəyişdirilmədən saxlanılsın.

3. Rəy qəbul edildiyi andan 18 saatdan gec olmayaraq dərc olunsun (internet saytına yerləşdirilsin) və surəti müraciət etmiş şəxsə göndərihsin.

Ekspert qrupunun üzvü

Bəxşeyiş Əsgərov